## SA'ÎD BİN ABDÜLAZÎZ

Tabiînden büyük bir hadîs âlimi. Ebû Muhammed ve Ebû Abdülazîz künyelerinin olduğu rivâyet edilmiştir. 90 (m. 708) senesinde doğup, 167 (m. 783) târihinde vefât ettiği söylenir. İbn-i Âmir ve Yezîd bin Mâlik'in huzûrunda Kur'ân-ı kerîm okudu. Abdülazîz bin Suheyb, Zührî, Rebîa bin Yezîd ed-Dımeşkî, İsmail bin Ubeydullah bin Eb-il-Muhâcir, Bilâl bin Sa'd, Süleymân bin Mûsâ ve daha başka bir çok âlimden (r.aleyhim) hadîs-i şerîf rivâyet etmişdir. Ondan da, Süfyân-ı Sevrî, Şû'be, İbn-i Mübârek, Haccâc bin Muhammed, Yezîd bin Yahyâ bin Ubeyd ed-Dımeşkî gibi âlimler (r.aleyhim) hadîs-i şerîf rivâyet edip, ilim öğrenmişlerdir. Sahîh-i Müslim, Ebû Dâvûd, Tirmizî, Nesâî ve İbn-i Mâce'nin süneninde rivâyet ettiği hadîs-i şerîfler mevcûttur.

Âlimlerin hakkında buyurdukları: Ahmed bin Hanbel: "Şam'da, kendi zamanında hadîs-i şerîf bakımından en sıhhatli ve i'timâd edilir, Sa'îd bin Abdülazîz idi."

Yahyâ İbn-i Maîn, Ebû Hatim, Iclî ve Nesâî, onun hadîs-i şerîf ilminde sika (güvenilir) bir âlim olduğunu söylemişlerdir.

Mervân bin Muhammed: "Sa'îd bin Abdülazîz'in ilmi, kalbinde iyice yerleşmiş idi."

Ebû Ca'fer el-Âmirî: "O, Enes bin Mâlik'i gördü. Allahü teâlâ ve Resûlünün emirlerine çok bağlı idi. Vera'sı (şüphelilerden sakınması) çok olup, Şamlıların müftîsi idi."

İbn-i Hibbân: "O, Şamlıların âbidlerinden (çok ibâdet eden) ve fakîhlerinden (fıkıh ilmi âlimlerinden) olup, yaptığı hadîs-i şerîf rivâyetlerinde, sağlam bir zât idi."

Ebû Nasr el-Ferâdisî: "Sa'îd bin Abdülazîz'in gözyaşlarının, namazda, hasır üzerine aktığını anlatırlardı. Bunu çok işitirdim."

Mervân bin Muhammed, Sa'îd hazretlerinden nakletti: "Kıldığım hiçbir namaz yoktur ki, onda, Cehennemi gözümün önüne getirmiş olmıyayım."

Ebû Müshir: Bana Sa'îd bin Abdülazîz kâfi geliyor. Başka birisine ihtiyâç duymuyorum. Ben onun şöyle dediğini duyardım: "Fazîlet ve kemâl (olgunluk) sahibi insanın ba'zı husûsiyetleri vardır. Böyle bir kimse fazla konuşmaz. Ancak, kendi varlığı ve kâinatın çok yüksek san'at inceliği ve yapısını düşünerek Allahü teâlânın yüceliği ve pek yüksek olan azameti (büyüklüğü) karşısında hayran kalmaktan kendini alamaz. Yine Allahü teâlânın her gün üzerimize yağan ni'met yağmurlarının idrâkinde ve farkında olarak, O'na şükür vazîfesini nasıl yapacağını bilemez. Konuştuğu zaman ne konuşacağını, sözünün nereye varacağını, neticede dünyâsı ve âhıreti için nasıl bir fâide sağlıyacağını bilir, öyle konuşurdu. Eğer, hayır konuşacaksa konuşur, yoksa konuşmazdı."

Sa'îd bin Abdülazîz'e bir suâl sorulduğu zaman, "Lâ havle velâ kuvvete illâ billah-il-âliyyil azîm" okuduktan sonra, bilirse, cevâb olarak bildiğim bu, fakat hatâ etmiş de olabilirim, derdi.

Muhammed bin Mübârek es-Sûrî: "Sa'îd bin Abdülazîz, cemâatle namaz kılmaya çok ehemmiyet verirdi. Cemâatle bir namazı kaçırınca ağlardı" demişlerdir.

Rivâyet ettiği hadîs-i şeriflerden ba'zıları:

Süleymân bin Musa'dan rivâyet etti. Resûlullah efendimiz buyurdu ki: "Allah yolunda iken insanın üzerine gelen toz, kıyâmet gününde yüzlerin parlaklığı ve güzelliğidir."

İsmail bin Ubeydullah'dan rivâyet etti. Resûlullah efendimiz buyurdular ki: "Dikkat ediniz! Size İsrâiloğullarından iki kişinin durumundan bahsedeyim. Birisi, İsrâiloğullarının, aralarında din, ilim ve ahlâk bakımından en üstün bildikleri. Diğeri, nefsi hakkında çok aşırı davranıp, arkadaşının yanında, Allahü teâlânın kendisini asla, af etmiyeceğini söyleyen ve Allahü teâlânın "Sen, benim, merhamet edenlerin en merhametlisi olduğumu, rahmetimin gazâbımı geçtiğini bilmedin mi?" diye buyurduğu kimsedir. Allahü teâlâ, birincisi hakkında "Buna

rahmetimi vâcib kıldım, ikincisi hakkında ise “Buna azâbımı vâcib kıldım” buyurdu.

¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾

1) Hiyet-ül-evliyâ cild-8, sh. 274

2) Tehzîb-üt-tehzîp cild-4, sh. 59

3) Vefeyât-ül-a’yân cild-3, sh. 128; cild-5, sh. 281

4) Mîzân-ül-i’tidâl cild-2, sh. 149

5) Tezkiret-ül-huffâz cild-1, sh. 219